

Strategische nota
Aanpassing Meerjarenplan 2020 – 2025
November 2021
Stad Leuven en OCMW Leuven

Algemeen directeur: Geertrui Vanloo

Financieel directeur: Anne Minsart

Stad Leuven

Professor Van Overstraetenplein 1

3000 Leuven

Ondernemingsnummer: 0207 521 503

OCMW Leuven

Andres Vesaliusstraat 47

3000 Leuven

Ondernemingsnummer: 0208 236 927

Aanpassing meerjarenplan 2020-2025
Stad en OCMW Leuven
Strategische nota – AMJP november 2021

Inhoud

Thema 1: Leuven, sociaal en inclusief: verbonden stad voor iedereen	3
Thema 2: Leuven, duurzaam, mobiel en leefbaar	7
Thema 3: Leuven, broedplaats van talent en bedrijvige kennisstad met jobs voor iedereen	11
Thema 4: Leuven, bruisende stad met voor elk wat wils	15
Thema 5: Leuven, excellente, baanbrekende en aantrekkelijke stad	18
Financiële informatie.....	20

Thema 1: Leuven, sociaal en inclusief: verbonden stad voor iedereen

Leuven blijft verder werken aan een zorgzame stad. Investeren in armoedebestrijding, kwalitatieve en betaalbare kinderopvang, gezinsondersteuning, gezondheidszorg, ouderenzorg, tewerkstelling... is meer dan ooit cruciaal. Dat kunnen we enkel in samenwerking met alle partners, van de zorg- en welzijnssector, het onderwijs tot het middenveld. Zo werken we samen aan een betrokken, geëngageerde stad waar we zorgen voor elkaar.

Naast financiële ondersteuning door het OCMW heeft de stad vooral ook oog voor het mentaal welzijn van de Leuvenaars. In 2022 zal de stad samen met partners verder inzetten op het **psychisch welbevinden** van jongeren, leerlingen, studenten, leerkrachten, Leuvenaars in kwetsbare situaties ... Deze specifieke projecten worden ondersteund door een globale campagne rond veerkracht. Daarnaast is er ook op Vlaamse en federaal vlak een evolutie in het **geestelijk gezondheidslandschap** bezig. Samen met de organisaties van de Eerstelijnszone bekijken we welke impact deze evolutie heeft op Leuvens grondgebied en nemen we gepaste actie.

Ondersteuning van kwetsbare gezinnen blijft een prioriteit voor de stad. Dit doet de stad al een aantal jaren met de ondersteuning van gezinscoaches in het middenveld. In 2022 wordt dit uitgebreid door de inzet van schoolondersteuners (brugfiguren op school die kwetsbare gezinnen toeleiden naar hulp) en het extra ondersteunen van nieuwkomersgezinnen.

Leuven Helpt, dat opgestart werd bij aanvang van de coronacrisis, kent - ook los van corona - zo'n succes dat het verder structureel wordt uitgerold, zodat inwoners één duidelijke plek hebben waar ze met al hun vragen voor ondersteuning terecht kunnen. De stad zorgt in samenwerking met partners voor de matching van hulpvragers en hulpaanbieders, zowel vrijwillig als professioneel. In 2022 worden buurten tevens opgeroepen om initiatieven te nemen om een **zorgzame buurt** te worden, waar burgers elkaar onderling helpen, maar waar ook de professionele (zoals buurtgerichte initiatieven genomen door thuiszorgdiensten) en vrijwilligersorganisaties in de buurt aan toe kunnen bijdragen.

In Leuven willen we dat iedereen mee kan in het onderwijs. Samen met het netwerk SOM (Samen Onderwijs Maken) waarin alle onderwijspartners verenigd zijn, zorgen we ervoor dat alle leerlingen zich ten volle kunnen ontwikkelen dankzij kwaliteitsvol, innoverend en inclusief onderwijs. De coronacrisis legde de **digitale kloof** bloot. In 2022 wordt het project iedereendigitaal@leuven uitgebreid naar extra doelgroepen. Er wordt verder gewerkt aan de uitbreiding van digipunten, verdeling van laptops en ondersteuning van digitalisering.

In Leuven leven mensen van maar liefst 171 nationaliteiten. De stad ziet die diversiteit als troef. We werken samen met 55 etnisch-diverse organisaties, om ervoor te zorgen dat mensen elkaar over de culturen heen kunnen ontmoeten, van elkaar kunnen leren en elkaar versterken.

Cultuursensitief werken is een beleidslijn die in verschillende sectoren een prioriteit wordt. Gaande van de gezondheidssector (ziekenhuizen, huisartsen, tandartsen, psychologen) tot welzijnssector (woonzorgcentra), van scholen tot vrijetijdsbesteding: de vraag naar hoe omgaan met cultuurverschillen blijft prangend. De stad zet een platform op om te zorgen voor kennisdeling, intervisie en vorming voor medewerkers in de verschillende sectoren.

De stad zet verder in op structurele processen om nog meer mensen te laten **participeren aan het beleid**. Hierbij ligt de focus op enkele specifieke doelgroepen. Zo werd in het najaar van 2021 reeds gestart met een Queer Leuven, het platform dat het regenboogbeleid van Leuven de komende jaren

mee zal vormgeven, en bestaat de ambitie om in de loop van 2022 de seniorenraad in te bedden in een breder netwerk en de bestaande adviesraden verder te versterken. Dit heeft als doel elke Leuenaar, ongeacht achtergrond, afkomst, gender, geslacht ... bij het beleid te betrekken.

Iedereen moet in Leuven kunnen wonen en blijven **wonen**: jongeren, gezinnen, alleenstaanden, senioren, mensen met een beperkt inkomen ... Daarom zet de stad verder in op betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000003: Leuven, waar men kwalitatief en betaalbaar kan wonen.

Betaalbaar, duurzaam en kwaliteitsvol wonen in Leuven is een prioriteit voor het stadsbestuur. Iedereen moet in Leuven kunnen blijven wonen in een kwaliteitsvolle woning. Dit is een uitdaging, die niet met één pasklare oplossing kan worden aangepakt. De stad maakt deze legislatuur werk van bijkomende sociale woningen en betaalbare huurwoningen, onderzoekt alternatieven, zoals Community Land Trust en nieuwe vormen van gezinswoningen en samenhuizen die voldoende attractief zijn voor huidige en toekomstige Leuvenaars. Het streefdoel van in totaal 4.100 sociale woningen (verbouwd of vergund) wordt vooropgesteld.

Om het woonbeleid meer doelgericht op te volgen, werkt een coördinator woonbeleid een beleids- en actieplan uit en coördineert het overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen. Er is volop gestart met de opmaak van de masterplannen Ruelenspark en Wakkerzeelsebaan, allen met ook een bestemming voor **sociaal wonen**. In Sint-Jansbergsesteenweg zijn procedures lopende in kader van grondwerving en kan daarna gestart worden met de uitwerking en voorbereiding van de aanvragen van omgevingsvergunningen. Een onderzoek naar bijkomende locaties voor sociale woonprojecten is opgestart.

Verder wordt de strijd tegen **leegstand, huisjesmelkerij en de verbetering van de woonkwaliteit** onverminderd voortgezet. Het beschikbare aanbod van 15 noodwoningen wordt opgetrokken tot 40 permanente noodwoningen .

De stad heeft een **lokale strategie dak- en thuisloosheid** ontwikkeld die is afgestemd met het bovenlokale niveau en die ervoor zorgt dat geen enkele Leuenaar genoodzaakt is om langer dan nodig op straat te moeten overnachten, in opvang of in doorgangsinitiatieven te moeten verblijven. In 2022 onderneemt de stad hierrond verdere actie en zet in een samenwerking met het CAW Leuven de extra outreacher, die noodzakelijk bleek tijdens de coronacrisis, structureel in. Voor kwetsbare doelgroepen en mensen met een instabiele woonsituatie is er een huur- en woonbegeleiding.

Vanuit een participatietraject waarbij mensen in armoede en het middenveld nauw betrokken worden, wordt een **woonpunt** opgericht waar huurders en verhuurders terecht kunnen voor informatie en advies, bemiddeling, begeleiding en ontzorging. In 2021 liep het participatietraject met het middenveld (getrokken door CAW Leuven). Momenteel loopt de voorbereiding achter de schermen voor de opstart van een aantal activiteiten in de eerste helft van 2022, zoals de opening van een eerste digitaal contactpunt, opleidingsdagen voor partners

De coronacrisis verscherpt de problematiek van de zwakste huurdersgroepen. Dit zal zich mogelijk nog een aantal jaren laten voelen. Daarom is gestart met een gerichte communicatie om **sociaal verhuren** te promoten en wordt mogelijke non-take-up van de Leuvense huurpremie aangepakt. Omdat de behoefte aan begeleiding toeneemt verhogen we eveneens de ondersteuning aan het Woonanker en de Huurdersbond.

Prioritaire actie AC000025: Onderzoeken van nieuwe woonvormen zoals Community Land Trust, en aan de slag gaan met de resultaten.

De stad werkt aan betaalbaar wonen, onder meer via een **Community Land Trust (CLT)**.

Een CLT is een democratische organisatie, beheerd door de gemeenschap en zonder winstgevend doel. Ze ontwikkelt en beheert betaalbare woningen voor gezinnen met een laag tot mediaan inkomen, en daarnaast andere voorzieningen ten behoeve van de lokale gemeenschap. Ze draagt op lange termijn

verantwoordelijkheid voor deze voorzieningen, onder meer door de betaalbaarheid op lange termijn te garanderen. Hiervoor maakt ze gebruik van mechanismes die ervoor zorgen dat de gecreëerde meerwaarde binnen de CLT blijft.

Middels de uitvoering van een haalbaarheidsstudie in opdracht van AGSL werd de oprichting van een CLT op maat van de Leuvense context voorbereid. Op basis van die studie besliste het stadsbestuur principieel tot de oprichting van CLT Leuven, en stelde het de doelgroep hiervan scherp. In februari 2021 werd een coördinator aangesteld voor de effectieve oprichting van de CLT zodat de concrete organisatie en werking van CLT Leuven operationeel gemaakt kan worden. Het takenpakket van de coördinator omvat onder meer het zoeken naar de meest geschikte rechtsvorm, het uitwerken van de statuten, het samenstellen van de bestuursorganen, het opstellen van een ondernemingsplan, het verwerven van de nodige financiering en het organiseren van de dagelijkse werking. Om het bestuursorgaan vorm te geven werd er in oktober 2021 een infodag georganiseerd en zullen er tot het voorjaar van 2022 workshops plaatsvinden om de organisatie mee vorm te geven.

AGSL pre-financiert de kosten die hieraan verbonden zijn, waaronder de aanwerving van deze coördinator. Deze zullen nadien worden verhaald op het startkapitaal van CLT Leuven, waarvoor een budget is gereserveerd in het meerjarenplan van de stad.

Als pilootproject wordt er geopteerd voor de site Klein Rijsel Fase 2. Die bevindt zich tussen het provinciehuis en de woningen aan de Tiensevest.

Thema 2: Leuven, duurzaam, mobiel en leefbaar

Leuven is een fijne plek om te wonen, en dat willen we zo houden voor onze kinderen en kleinkinderen. Daarom streven we ernaar de stad **klimaatneutraal** te maken tegen 2050. Dat kan alleen als alle betrokkenen samenwerken: stad, overheden, scholen, bedrijven, bewoners, organisaties, hogescholen, de universiteit ...

Tevens stimuleren we duurzame voeding en wapenen we onze stad tegen overstromingen, hittegolven en droogteperiodes, bijvoorbeeld door waterlopen open te leggen.

Daarnaast zal **duurzame mobiliteit** een steeds belangrijkere rol spelen. We zorgen voor goede en veilige fietspaden, zodat we nog meer Leuvenaars op de fiets krijgen. We investeren in vlot en milieuvriendelijk openbaar vervoer, en promoten deelwagens en deelfietsen, onder meer door de inrichting van mobipunten. Naar aanleiding van corona koos het stadsbestuur ervoor om versneld meer ruimte te maken voor fietsers en voetgangers: in de binnenstad werden fietszones ingevoerd en in 2022 zal de uitrol gebeuren van de zone 30 in de deelgemeenten. In parallel wordt gewerkt aan het globale mobiliteitsplan, principes en ambities evenals aan deelmobiliteitsplannen. We starten met het deelmobiliteitsplan in Kessel-Lo. Bij deze werkwijze wordt er volop naar een integrale benadering gestreefd waarbij mobiliteit geïntegreerd wordt bekeken met ruimtelijke ordening en het leefbaarder maken van de woonwijken. Dit gebeurt met een intensief participatietraject.

Het **ruimtelijk structuurplan** focust zich op actuele thema's, zoals duurzaamheid, aangepaste mobiliteit, anders wonen, meer water, bijkomend duurzaam groen, open ruimte, cultuur en ontmoeting én respect voor ons erfgoed. Bij alle nieuwe stadsontwikkelingsprojecten worden deze principes toegepast. Ook in de **deelgemeenten** wordt de levenskwaliteit verhoogd door meer centrumfuncties te integreren met vlotte en bereikbare knooppunten en werkplekken en levendige woonkernen. In Heverlee sluiten we de recente masterplanstudie af en worden stilaan de acties voorbereid, in Kessel-Lo loopt dit parallel aan de opmaak van het mobiliteitsplan en het traject VORM3010, in Wijgmaal vindt de verdere detaillering van het structuurplan plaats onder de noemer Wijgmaal in de stijgers. Voor de Ymeriasite en voor de site Wakkerzeelsebaan worden deelmasterplannen opgemaakt.

Een stad maak je niet alleen maar samen met haar inwoners. Dankzij de creativiteit van de Leuvenaars is onze stad voortdurend in beweging en leeft er heel wat in de vele warme buurten die we rijk zijn. We zorgen ervoor dat nog meer Leuvenaars zelf aan de slag kunnen gaan met hun straat of wijk en hun burens leren kennen.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000005: Leuven, boegbeeld van klimaatbeleid, werkt resoluut aan een klimaatneutrale en -adaptieve stad.

Een klimaatneutraal Leuven tegen 2050 is een prioriteit voor het stadsbestuur. Een sociaal rechtvaardig klimaatbeleid, waarvan elke Leuenaar de vruchten plukt, wordt geambieerd. Een klimaatneutrale stad kan alleen als we samenwerken: stad, overheden, scholen, bedrijven, bewoners, organisaties, hogescholen, de universiteit ... Uniek is dat al die partijen zich verenigd hebben in één organisatie: Leuven 2030.

Om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn, zal de hele stad een versnelling hoger moeten schakelen. Daarom werd een nieuw **klimaatactieplan 2020-2025** gemaakt waar de inspanningen van de stad voor het klimaatbeleid worden vastgelegd. In dit plan staat een integraal stedelijk klimaatbeleid centraal. Alle diensten worden benoemd als eigenaar van delen van het klimaatbeleid. Ook wordt sterk de nadruk gelegd op het externe beleid, via samenwerkingen met tal van partners, bv rond voedsel, circulaire economie of vergroening...

Met de opmaak van een **energiestrategie** in 2021-2022 (dit is een studie die aangeeft welke specifieke hernieuwbare energiebronnen in de verschillende stadsdelen kunnen worden aangewend) kan de transitie naar een fossielvrije stad voorbereid worden.

Om de stad weerbaar en veerkrachtig te houden maakt de stad werk van een **klimaatadaptatiestrategie** waar alle acties en beleidsdocumenten samenkomen: hemelwaterplan, groenplan, structuurplan, studie rond verdroging, hitteplan, rioleringsplannen, strooiplan...

Via ambitieuze samenwerkingen met bijvoorbeeld Climate KIC of door middel van (Europese) subsidies wordt getracht maximaal middelen te investeren in het Leuvense beleid. Zeker tot eind 2021 ondersteunt Climate KIC de stad en Leuven 2030 met het uittekenen van verschillende transitietrajecten. We maken reeds volop werk van volgende subsidiemogelijkheden en samenwerkingen.

Prioritaire actie AC000039: Actief streven naar klimaatneutrale woningen en gebouwen, en renovatie aanjagen en ondersteunen.

Vermits woningen en gebouwen verantwoordelijk zijn voor 60% van de CO₂-uitstoot in Leuven, wordt de ondersteuning van inwoners om **energiebesparende maatregelen** te nemen, gevoelig uitgebreid. Het project energiecoach wordt verder uitgebreid met enkele medewerkers om de vooropgestelde verviervoudiging van het aantal energetische renovatiebegeleidingen te realiseren. Met een specifieke aanpak voor verschillende doelgroepen, innovatieve financieringen van energierenovaties, en een herwerking van de ontzorging van inwoners wordt het energiecoachproject omgevormd tot one-stop-shop die de stad wil erkennen als Energiehuis, waarin de verschillende actoren op het terrein betrokken en samengebracht worden. Zo kan de kwaliteit en efficiëntie van de dienstverlening verhoogd worden. De stad zoekt ook bijkomende middelen in de vorm van subsidies om het aanbod uit te breiden.

Onder de noemer 'Leuven Renoveert' voorziet de stad daarnaast een specifiek aanbod voor de begeleiding van **noodkopers**. De stad deed beroep op het Vlaamse Noodkoopfonds om een financieringsoplossing te voorzien en een opdracht voor de begeleiding van 36 noodkopers werd gegund. In totaal wordt voor 2020-2025 2,3 miljoen euro vrijgemaakt voor subsidies voor energiebesparende maatregelen die Leuvenaars nemen in hun woning.

Het Vlaamse gewest herzielt haar energie- en renovatiepremies in 2021. Stad Leuven zal, op basis van de mogelijke nieuwe Vlaamse premies, ook haar eigen premies te herzien.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000007: Leuven, leefbare en veilige stad met aangename wijken met een verwevenheid aan functies.

De coronacrisis heeft het belang van aangename, **kwantitatieve openbare ruimte** met veel groen en water nog meer benadrukt. De stad blijft daar dus sterk in investeren zoals we de voorbije jaren deden.

De publieke ruimte is heel erg belangrijk. Het is bij uitstek een plaats voor alle mensen, zeker voor degenen die geen of een kleine tuin of terras hebben. Een aantrekkelijke stad moet dan toegankelijk zijn voor iedereen. Ook kinderen en jongeren hebben nood aan publieke ruimte, waar ze kunnen spelen, elkaar ontmoeten, hun ding kunnen doen. Er komen dan ook meer plekken voor spel en sport. Zo staan er 15 beweegbanken waar de Leuvenaars gebruik van kunnen maken. Er zijn verschillende routes uitgestippeld om meerdere beweegbanken met elkaar te verbinden, een heus beweeglint. Daarenboven wordt in Wilsele een Urban Sports Park met twee pumptracks aangelegd.

Een aantrekkelijke stad is ook **groen**. Nu al bestaat 42% van Leuven uit tuinen, bossen, parken en ander groen, maar het kan nog beter. Om de integrale visie rond groenbeheer verder uit te werken, wordt in 2022 een extern studiebureau aangesteld. Het uitgewerkte groenplan zal de basis vormen voor de verdere uitwerking van het beleid inzake groenbeheer. De aangekochte groengebieden, Scheutsite en vijvers van Bellefroid, worden verder geïntegreerd in de publieke ruimte met bijzondere aandacht voor in stand houden en versterken van de natuurwaarde van deze sites. Het bestaande park aan De Philipssite is toe aan een opknapbeurt. De buurtbewoners werden bevroegd en hun input wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de projectdefinitie voor de volledige heraanleg. De Kruidtuin bestaat in 2021 200 jaar en wordt een gans jaar extra in de kijker gezet. Bovendien wordt ervoor gezorgd dat de Dijle weer zoveel mogelijk bovengronds zal stromen, meer bepaald door de realisatie van het masterplan Hertogensite. De stad blijft zoeken naar geschikte locaties voor bijkomende buurtbossen, groengevels en andere manieren om groen in de stad te brengen.

Een aantrekkelijke stad is ook **net**. Leuven is nu al een van de properste Vlaamse centrumsteden, en dat willen we zo houden.

Een **warme buurt**, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en kunnen genieten van aangename publieke ruimte, is iets waar de stad al jaren aan werkt, onder meer via Kom op voor je Wijk. Ook dat blijft een prioriteit.

Tot slot kan Leuven maar een aantrekkelijke stad zijn als het ook **veilig** is. Daarom wordt er verder geïnvesteerd in een sterk, goed uitgerust en aanspreekbaar politiekorps.

Prioritaire actie AC000071: Blijven investeren in basisinfrastructuur door onderhouden van voetpaden, fietspaden en wegen.

Met een budget van 100 miljoen euro voor voetpaden, wegen en riolering wordt deze legislatuur een uitgebreid investeringsprogramma opgezet voor de **verbetering en heraanleg van wegen en voetpaden**. We zetten in op de combinatie van onderhoudsprogramma's (behoud bestaande straatprofielen en riolering) en volledige heraanleg (nieuw straatprofiel en riolering). In het onderhoudsprogramma starten we de heraanleg van Woodrow Wilsonlaan, Grensstraat, Vlierbeeklaan, Weldadigheidsstraat ... op. De vernieuwing van de voetpaden langs de Tervuursesteenweg staat gepland voor voorjaar 2022. In onder andere Heilige Geeststraat en Hoegaardsestraat is de volledige heraanleg in uitvoering. De volledige heraanleg van Brusselsestraat

en Dekenstraat is in voorbereiding. Na de voorbereidende nutswerken dit jaar, start de heraanleg van deze straten volgend jaar.

Daarbij wordt **onnodige verharding vermeden** zodat water op een natuurlijke manier in de grond kan insijpelen. We zetten in op sensibilisering van de Leuvenaars, onder meer via de campagne 'Hier dringt het door' en nemen zelf een voorbeeldfunctie op inzake ontharden van bestaand openbaar domein. De Tweekleinewegenstraat werd ondertussen volgens dit principe voltooid en de Prinses Lydialaan, Huttelaan en Boskantlaan zijn in uitvoering waarbij deze voorbeeldfunctie sterk benadrukt wordt. Het ontwerp van de Willem Quarrélaan en Losbergenbos werd eveneens voltooid en zal volgend jaar in uitvoering gaan.

Tevens wordt sterk ingezet op een stad die **toegankelijk** is voor iedereen. Zo worden voetpaden en pleinen rolstoel-, rollator- en kinderwagenvriendelijk aangelegd.

Om van Leuven een echte fietsstad te maken wordt 7,9 miljoen euro voor de (her)aanleg van fietspaden voorzien. We werken ook mee aan de aanleg van de fietsnelwegen richting Tienen en Aarschot. Verder investeren we in een jaarlijks onderhoud van de fietspaden en fietsmarkeringen. De heraanleg van Bierbeekstraat is voltooid. De heraanleg van de Heilige Geeststraat (fietsstraat) is gestart op 15 maart. We investeren ook in het aanbrengen van fietssuggestiestroken. We zetten in op de noodzakelijke grondverwervingen om ontbrekende fietsverbindingen te kunnen realiseren.

Prioritaire actie AC000072: Zorgen voor een propere straat en buurt.

Stad Leuven wil koploper blijven ten opzichte van de andere centrumsteden betreffende **duurzaam afvalbeheer**. Daarvoor wordt deze legislatuur 38 miljoen euro vrijgemaakt. Het sensibiliseren rond correct sorteren blijft een prioriteit waarvoor de samenwerking met Ecowerf vernieuwd wordt. Bij grote nieuwe woonprojecten komen sorteerstraten met ondergrondse afvalcontainers. Er wordt ingezet op het ondergronds brengen van glascontainers. De voorbereidingen worden genomen voor de aankoop van de eerste waterstofafvalophaalwagens.

Een propere straat en buurt blijft een belangrijk uitgangspunt dat zelfversterkend is: een nette buurt voorkomt de verspreiding van afval. Er wordt onder andere geïnvesteerd in de realisatie van het actieplan rond **zwerfvuil en sluikestort**. Hierbij hebben we bijzondere aandacht voor sensibilisering, participatie en communicatie. We blijven inzetten op duurzaam materieel en vernieuwen dat waar nodig. Peukenzuiltjes bij de vuilnisbakken en het uitdelen van zakasbakjes in de loop van 2022 moeten het aantal sigarettenpeuken op straat terugdringen.

Thema 3: Leuven, broedplaats van talent en bedrijvige kennisstad met jobs voor iedereen

Het coronavirus veroorzaakte niet alleen een gezondheidscrisis, maar ook een economische en heeft de **arbeidsmarkt** op korte termijn grondig door elkaar geschud. Leuven is het hart van onze regio en zal haar rol spelen om vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Samen met de VDAB worden mensen naar toekomstgerichte opleidingen zoals de zorg of de ICT geheroriënteerd. Verder wordt er ingezet op pop-up ruimtes voor startende handelaars en wordt er een locatiebeleid uitgewerkt om ondernemers naar de juiste panden toe te leiden.

Voor **werkzoekenden** met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en voor meer geïntegreerde werken en opleidingstrajecten wordt er samengewerkt met de sociale economie. Het gaat zowel over maatwerkbedrijven (-en afdelingen) als lokale diensteneconomie.

In Leuven wordt **duurzaam ondernemerschap** met groeikansen gestimuleerd. Inwoners/ondernemers met een idee worden in een zo vroeg mogelijk stadium bereikt, begeleid en gestimuleerd om de stap naar ondernemen te zetten. Daarbij wordt sterk ingezet op het stimuleren van ondernemerszin en ondernemerschap bij jongeren.

De nauwe samenwerking tussen de stad Leuven, **Liefst Leuven** en **Horeca Leuven** voor horeca en handel wordt bestendig.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000008: Leuven, broedplaats van talent.

Leuven is een stad en een economie in beweging. We zijn een stad waar inwoners kansen krijgen talenten te ontplooiën, bij te leren en samen dingen uit te proberen. De stad zet sterk in op het ontwikkelen van competentie, vaardigheden en (creatieve) talenten van haar inwoners, zowel in de onderwijstijd als in de vrije tijd.

Het aanbod aan **opleidingen** is enorm en de stad brengt de partners samen om het brede gamma aan opleidingen en stageplaatsen inzichtelijk te maken. Wie niet goed weet welke opleiding best past in zijn loopbaanpad, krijgt begeleiding.

De stad versterkt jonge makers en zet in op **(jong) ondernemerschap** en op het traject dat ze kunnen doorlopen, door bestaande en nieuwe talentontwikkelingsinitiatieven te ondersteunen. We zorgen voor meer 'broeihaarden', 'vrijhavens' en plekken waar talent de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen.

Met **Studio Start** richt de stad zich op starters in alle economische sectoren zowel handel, horeca als andere kleinere ondernemingen. Tijdens de lockdownperiode omwille van corona, gingen er weinig fysieke begeleidingen door. Intussen heeft de stad samen met de partners gewerkt aan een verlenging van het project. Samen met UCLL, KU Leuven, LUCA en het stedelijk jeugdwerk zal de stad binnen het vernieuwde project Le(j)on het ondernemerschap versterken. Hierbij richten we ons specifiek naar studenten aan onze hogescholen en de universiteit. In de komende periode worden er heel wat fysieke leer- en netwerkevents uitgewerkt.

Daarnaast voorzien we netwerken waarin jonge kunstenaars en creatievelingen tot volle wasdom kunnen komen, zowel vanuit trajecten binnen MijnLeuven, als het ondersteuningsbeleid vanuit

cultuur. Specifiek voor individuele cultuurprofessionals die zwaar getroffen werden door de coronacrisis werd een noodfonds voorzien om het artistieke en culturele weefsel intact te houden.

Prioritaire actie AC000081: Faciliteren en organiseren van innovatieve onderwijsinitiatieven en educatieve leerplekken

Leren kan ook buiten de traditionele schoolcontext. De stad zet daarom in op educatie en talentontwikkeling in onderwijs én in vrije tijd.

Met **maakleerplek** scheidt Leuven een plaats waar leren, maken en ondernemen samenvallen. Jongeren, leerkrachten, ondernemers, kunstenaars, burens en makers komen naar hier om samen te werken aan een kunstwerk, te experimenteren met een techniek, een workshop te volgen of gewoon rond de tafel te discussiëren. In de Molens van Orshoven aan de Vaart groeien de komende jaren ideeën en talenten omdat mensen met elkaar in verbinding gaan. Maakleerplek biedt kansen voor scholen, voor de academie, kunstenaars, bedrijven, buurtwerkingen, kortom voor elke Leuenaar die graag creatief aan de slag gaat. De stad voorziet 8,6 miljoen euro voor de aankoop, renovatie, inrichting en de coördinatie van de maakleerplek.

Net voor de zomer van 2021 opende maakleerplek haar deuren. De meeste partners zijn reeds ingehuisd. Na de inrichting van de maakleerplek breekt nu de tweede experimentele fase aan waarin de partners hun eigen interne werking opzetten, onderling samenwerkingsverbanden zoeken en externen verwelkomen. Eind 2022 wordt de werking van de maakleerplek uitgebreid geëvalueerd.

Door **educatieve leerplekken en stadsafari's** te organiseren op authentieke plekken in Leuven, gebruiken we de stad als een handboek om het leren buiten de schoolmuren te organiseren en zo aantrekkelijker en relevanter te maken. We organiseren ons hier nog beter op door een stuurgroep (inclusief docenten van de lerarenopleiding) en werkgroepen (leraren uit BaO en SO) op te starten. Om leerkrachten warm te maken voor deze manier van werken organiseren we tijdens het schooljaar 2021-2022 drie inspiratietochten per fiets en een outdoor classroom day (internationaal) in mei 2022.

We passen de werking bij **Boer&Buiten** (B&B) aan zodat we meer leerlingen kunnen bereiken in deze context. Eind mei 2022 organiseren we samen met B&B en SCHOOL2030 opnieuw de klimaatcamping in de boomgaard bij de abdijboeren. Ook maakleerplek (met STEaM-studio) is nu klaar om het onderwijs te ontvangen voor allerlei projecten met de partners daar. Het partnerschap **Edison** is ook verlengd met 2 schooljaren. Door een brede, kwaliteitsvolle waaier aan activiteiten aan te bieden tijdens schooluren en in de vrije tijd worden kinderen en jongeren (met extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen) uit de ruime omgeving toegeleid tot STEaM workshops. Hierdoor kunnen ze bewuster kennismaken met hun talenten en worden ze aangezet tot levenslang leren.

Het project school@OHL (samenwerking met de voetbalclub) wordt verder gezet. Het stadion en omgeving (Groot begijnhof op een boogscheut) wordt ook een authentieke leerplek.

Daarnaast werken we met een kernteam (onderwijs, jeugd, toerisme, erfgoed) verder aan een virtuele laag voor onze stadsafari's door Augmented Reality in te zetten en zo nieuwe technologieën te introduceren in ons Leuvens onderwijs.

Prioritaire actie: AC000082: Met het project Kinderkuren voorzien in kwaliteitsvolle opvang in alle Leuvense basisscholen.

In **KinderKuren**, de buitenschoolse opvang die de stad organiseert in Leuvense basisscholen, investeren we tegen 2025 jaarlijks 2,6 miljoen euro. Zo helpen we ouders werk en gezin te combineren en geven kinderen alle kansen om hobby's en talenten te ontdekken.

Jaarlijks kantelt de opvang van 2 scholen in de KinderKuren-opvang in. Tegen de zomer van 2022 zullen 18 scholen, verspreid over 19 vestigingen, KinderKuren-opvang hebben.

Naast het verder uitrollen van een toegankelijke KinderKuren-opvang in de Leuvense scholen zorgt KinderKuren, in samenspraak met organisaties die reeds in de scholen actief zijn of opvang aanbieden, ervoor dat elke school een kwaliteitsvol naschools activiteitenaanbod aanbiedt. Hierbij wordt ingezet op een verhoogde deelname van kinderen in (kans)armoede omdat dit tegemoetkomt aan de vraag naar vrijetijdsparticipatie en talentversterking bij deze doelgroep. Om nog meer kinderen de kans te geven om deel te nemen, werd het sociale tarief sinds 1 september 2020 verlaagd van -40% naar -80%. We zetten actief in op de bekendmaking van het aanbod en het verlaagde sociale tarief en de toeleiding, bijvoorbeeld vanuit de zomerscholen, naar opvang en activiteiten.

In 2022 worden tevens verdere stappen ondernomen om de implementatie van het nieuwe decreet buitenschoolse opvang en activiteiten voor te bereiden.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000009: Leuven, bloeiende handelsstad en innovatief dienstencentrum met jobs voor iedereen.

Meer dan ooit is duidelijk dat de talloze winkels en horecazaken van Leuven een bruisende stad maken. Om de uitdagingen van de gevolgen van de coronacrisis, e-commerce en hoge huurprijzen het hoofd te bieden, blijft de stad ook de komende jaren inzetten op ondersteuning van ondernemers en samenwerking met handelaars en horeca-uitbaters. Binnen elke dienst worden initiatieven genomen om **Leuven als aantrekkelijke handelsstad** verder op de kaart te zetten. Zo voorzien we maatregelen om de mobiliteit in en rond Leuven te verbeteren, zorgen we voor een aangenaam openbaar domein en werken we samen aan beleving. Met inspiratiesessies, coachingtrajecten en opstartevents vangen we de gevolgen van de coronacrisis op. De handelaars en horecaondernemers krijgen alle kansen en ondersteuning om in Leuven een bloeiende zaak uit te bouwen.

Verder zorgt de stad met verschillende premies en toelagen ervoor dat nieuwe ondernemersinitiatieven aangemoedigd worden en dat handelspanden sneller instapklaar gemaakt worden. Ook in de deelgemeenten worden handel en horeca ondersteund door het voorzien van financiële ondersteuning voor nieuwe samenwerkingsmodellen.

Leuven blijft inzetten op innovatie. Daarom is het noodzakelijk dat we juiste jobprofielen binnen onze stad aantrekken, behouden en opleiden. Hiervoor gingen we samen met de VDAB een overeenkomst aan om op niveau van Leuven samen in te zetten op het **versterken van onze arbeidsmarkt**. We zetten samen in op opleidingen zodat we de vraag naar verschillende knelpuntberoepen op kunnen invullen. Tevens zetten we extra in op activering van moeilijker te bereiken doelgroepen. Zo verhogen we samen met onze partner VDAB de Leuvense werkzaamheidsgraad.

Prioritaire actie AC000095: Inzetten met partners op activiteiten en promotie ter ondersteuning van handel, horeca en markten.

Door een gespecialiseerd bureau zal een **strategisch masterplan** voor handel en horeca worden opgesteld dat de handleiding zal zijn voor het business-to-business marketingbeleid, inclusief vestigingsplan en acquisitiebeleid inzake handel en horeca. We werken een samenwerkingsmodel uit over verschillende directies heen en met verschillende partners.

In het najaar 2021 wordt, na de pensionering van de centrummanager, de functie van centrummanager ingekanteld binnen de stad. Deze functie zal zich meer richten naar acquisitie en beleidsvoorbereiding. Op basis van onder andere data rond leegstand, bezoekersstromen ... zal deze medewerker het beleid voorbereiden om nieuwe handelaars (zelfstandigen en ketens) aan te trekken.

Daarnaast blijkt uit contacten met de lokale handel dat er een grote nood is aan extra begeleiding en ondersteuning op ICT-gebied. Hiervoor gaat de stad faciliterend optreden. We zoeken hiervoor gespecialiseerde aanbieders. Maar ook eigen initiatieven vanuit de handelaars ondersteunen we.

In 2022 worden **toelages ter ondersteuning van handels- en horekazaken verder uitgewerkt**. Handelaars kunnen volgens een reglement een aanvraag doen voor bijvoorbeeld een opleiding, inrichting, uitrusting

Samen met de horecasector wordt een campagne, inclusief training rond **verantwoord alcohol schenken** uitgewerkt. Deze training wordt verder ter beschikking gesteld om de kwaliteit van onze horeca verder te versterken.

Om de capaciteitsbeperking omwille van corona in horeca te compenseren worden de **tijdelijke uitbreidingen van de terrassen** verlengd tot voorjaar 2022. Er wordt een kader voorzien om ook bij minder gunstige weersomstandigheden beschuttings- en overkappingen te voorzien om daarmee de rentabiliteit alle kansen te bieden.

Intussen blijven we verder werken rond de uitwerking van de **voedselstrategie**, meer bepaald rond de verwerking van reststromen.

Thema 4: Leuven, bruisende stad met voor elk wat wils

Leuven is een levendige stad, met een rijk en gevarieerd aanbod aan sport, kunst en cultuur, een bruisend verenigingsleven en een dynamische erfgoedsector. In Leuven valt altijd wel iets te beleven, voor alle leeftijden. Dat hebben we te danken aan tal van mensen en organisaties: cultuurinstellingen, amateurgezelschappen, handelaars, cafés en restaurants, sportverenigingen, kunstenaars, vrijwilligers, seniorenverenigingen ...

Het bruisende **culturele, sportieve en verenigingsleven** in Leuven is wat de stad aantrekkelijk maakt. In de bestuursnota en de meerjarenplanning staan de investeringen en acties die het stadsbestuur zal ondernemen om dat verder uit te bouwen en te versterken, zoals onder andere het sterk investeren in ruimte en infrastructuur. De culturele sector in Leuven is omvangrijk en sterk, zorgt voor heel wat tewerkstelling en scheert hoge toppen, zowel in Vlaanderen als in Europa. Het is een sector die samen met de stad de grote ambities in Leuven, waaronder **de Podiumkunstensite** en **Leuven Europese Culturele Hoofdstad 2030**, wil waarmaken. Steun aan de sector gaat daarom over meer dan over het overleven van een sector. Het gaat over de ziel van de stad in de toekomst. Stad Leuven maakte samen met de kunst- en cultuursector een krachtig ondersteuningsplan op dat gefaseerd wordt uitgerold, met onder meer steun aan individuele kunstenaars in 2020 en 2021 en een projectenfonds voor initiatieven van niet structureel door de stad ondersteunde organisaties, dat loopt tot eind 2022. De laatste fase van de relance, die de concrete link legt naar de ambities voor de komende jaren, wordt momenteel verder met de cultuursector uitgewerkt.

Sportverenigingen, jeugdverenigingen, etnisch-diverse organisaties, seniorenverenigingen, mondiale organisaties ...: elk onder hen heeft de impact van de coronacrisis gevoeld. De stad blijft de verenigingen verder ondersteunen zodat deze verenigingen kunnen doen waar ze goed in zijn: mensen samenbrengen, een rijk sociaal en sportief leven bewerkstelligen.

Vrijwilligers zijn het goud van een organisatie. Stad Leuven blijft meer dan ooit inzetten op ondersteuning van vrijwilligersorganisaties in de verschillende sectoren. Daarbij zal de stad in 2022 het initiatief nemen om haar kandidatuur in te dienen voor Europese vrijwilligershoofdstad 2024, in samenwerking met alle middenveldorganisaties die met vrijwilligers werken.

Leuven is een bruisende stad, waar samen met diverse verenigingen heel wat activiteiten worden georganiseerd. Ook evenementen zoals bijvoorbeeld Wintertijd en het nieuwe Woord&Boekfestival (start voorjaar 2022), zorgen voor een grote belevingswaarde en aantrekkingskracht.

De stad wil meer dan ooit verblijfsbezoekers blijven aantrekken. Ze richt de pijlen hiervoor niet alleen op de internationale bezoeker, maar ook op de binnenlandse citytripper. Door de samenwerking met KULeuven in het Leuven Convention Bureau wordt ook verder ingezet op het congresoerisme.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000010: Leuven, stad met een kwalitatief, toegankelijk en gevarieerd vrijetijdsaanbod.

Het vrijetijdsaanbod in Leuven krijgt vorm via veel verschillende spelers, zowel stedelijke als niet-stedelijke. Belangrijke stedelijke spelers met een eigen aanbod zijn M, 30CC, Leuvenement, de Bib en het stadsarchief, de sportdienst, de dienst toerisme, de erfgoedcel, de jeugddienst, de dienst

evenementen, de dienst duurzaamheid, de dienst senioren, de dienst sociale zaken, de dienst economie... De belangrijke niet-stedelijke spelers zijn vanzelfsprekend de KU Leuven en het onderwijs, heel wat spelers binnen de kunsten- en erfgoedsector - waaronder grote door Vlaanderen erkende en/of gesubsidieerde organisaties - en verder alle culturele, socio-culturele, sport-, jeugd-, senioren-, buurt- en middenstandsorganisaties, verenigingen en instellingen, kunstenaars, inwoners, individuen...

De stad neemt de regierol en houdt het helikopterperspectief. Dit houdt in dat ze partner is in een netwerk, dat ze ondersteunt waar opportuun en dat ze zelf aanbod ontwikkelt waar nodig.

Om de juiste keuzes te maken beoordeelt de stad regelmatig het bestaande vrijetijdsaanbod. Over- en onderaanbod worden tegenover elkaar afgewogen. Op basis daarvan beslist de stad waar ze zelf als organisator optreedt en waar ze al dan niet sterker inzet op het faciliteren via financiering (subsidies of opdrachten) of ter beschikking stellen van ruimte, logistiek en communicatie.

Prioritaire actie AC000099: Met partners een sterk vrijetijdsaanbod voorzien voor kinderen, jongeren, gezinnen en senioren.

Naast het ondersteunen van het middenveld en het verenigingsleven zorgt de stad samen met partners ook voor **een sterk complementair vrijetijdsaanbod voor kinderen, jongeren, gezinnen en senioren**. Ook in 2021 werd met tal van partners een kwalitatief hoogstaand en coronaveilig cultuur- en vrijetijdsaanbod in elkaar gebokst. Diversiteit was hier het kernwoord en er ging aandacht naar de verschillende doelgroepen. Denk maar aan het familiefestival Rode Hond waar met 18 Leuvense cultuurhuizen en andere partners een coronaveilig programma op maat van families met meer dan 180 activiteiten werd samengesteld, het najaarsprogramma rond rouw en verlies (o.m. Wereldlichtjesdag), de seniorenmaand

Tevens wordt er voorzien in cultuur- en leesprojecten voor de **allerkleinsten (Piep en Boekstart: o.m. lancering knuffeltochten)**. Bovendien worden heel wat organisaties ondersteund om initiatieven te ontplooiën voor, door en met **jongeren en kinderen**, zoals Sporty Sportief, Sporty Creatief, Jonna, Straatrijk, Artforum... De thema's zijn dan ook heel breed: de bewegingsruimte in Hal 5, kleuterfun, breakdance en urban, skate en blade, cultureel, muzikaal en ander ondernemerschap. Deze ondersteuning neemt diverse vormen aan zoals financiële ondersteuning, inhoudelijke ondersteuning en/of in deze periode corona-ondersteuning. Voor alle organisaties bieden we een aanbod op maat, wat kan variëren van telefonisch advies, over samen projectplannen opstellen, een grootse actie samen op poten zetten tot het toeleiden van organisaties naar subsidies van de hogere overheden. Op die manier streven we naar de realisatie van een organisch en zo gevarieerd mogelijk vrijetijdsaanbod, dat inspeelt op acute noden.

Er worden opnieuw heel wat initiatieven vanuit de jeugddienst uitgerold. Het betreft heel wat zaken die onder 'open jeugdwerk' resoneren: nieuwe experimenten en methodes die uitgetest worden. Bijvoorbeeld kinder- en jongerenparticipatie via 'de stem van', buitenspelen blijvend stimuleren via pop-upinitiatieven, een nieuwe jongerenwerking op Stelplaats, nieuwe accenten in de OKAN-werking en veel aandacht voor ondernemerschap en laagdrempelige cultuurprojecten. Digitale successen en goed werkende methodieken worden verder uitgetest. Zo blijven we via tal van Facebook lives, Instagram takeovers en online sessies jongeren en kinderen een stem geven en ondersteunen. We geven via een projectoproep extra mogelijkheden voor en aandacht aan het mentaal welzijn, zodat dit thema ook via de vrijetijd zo veel mogelijk jongeren en kinderen bereikt.

De stad ondersteunt de **seniorenverenigingen** in Leuven, betreft de senioren actief bij het stedelijk beleid en organiseert samen met hen activiteiten zoals de seniorenmaand, de seniorenbals, het lentefeest ... De seniorenbals worden voor het eerst sinds de start van corona opnieuw georganiseerd en het eerste seniorenbal is al uitverkocht.

In november vindt de seniorenmaand plaats en hier voorzien we samen met de seniorenraad, verschillende partnerorganisaties (zoals de lokale dienstencentra) en andere stadsdiensten 67 activiteiten. We zorgen voor een brede bekendmaking van deze maand via een brochure die breed verspreid wordt.

We voorzien een **aanbod voor senioren** in stadsbrede activiteiten als het programma rond rouw en verlies.

Daarnaast wordt er natuurlijk ook een vrijetijds- en cultuuraanbod, dat aansluit bij de interesses van senioren, georganiseerd door andere diensten. We maken dit aanbod mee bekend bij de senioren. Zo komt er een nieuwe plusgids uit waarin een hoofdstuk besteed wordt aan wat senioren in hun vrije tijd kunnen doen. Deze plusgids wordt ook breed verspreid.

Thema 5: Leuven, excellente, baanbrekende en aantrekkelijke stad

Leuven is een kennisstad waar innovatie wordt ingezet om de levenskwaliteit van de inwoners te verbeteren. Samen met inwoners, organisaties, bedrijven en kennisinstellingen werken we elke dag aan een betere toekomst, voor Leuven en ver daarbuiten. Door Leuven internationaal op de kaart te zetten, wordt de economie versterkt en zorgen we voor werkgelegenheid voor iedereen.

Ook op vlak van cultuur, toerisme en evenementen positioneert Leuven zich Europees en internationaal als een innovatieve stad. Marketingcampagnes als 'Leuven, like a local' en campagnes voor lopende projecten zoals Knal! (2021 tot januari 2022), And&, en toekomstige projecten zoals Nieuwe Perspectieven / Dirk Bouts (2023) en 600 jaar KU Leuven (2025) zetten Leuven regionaal en (inter)nationaal op de kaart. Kers op de taart zijn de erkenning als Europese Hoofdstad van Innovatie en als **Europese Sportstad** en de organisatie van het **WK Wielrennen in 2021**. Bovenop is Leuven op 14 oktober 2021 uitgeroepen tot beste Europese Sportstad 2021. De legacy van het WK Wielrennen en het toonaangevend sportbeleid wordt in kaart gebracht en door middel van een studie van de KU Leuven onderzocht. De realisatie hiervan wordt samen met LOC en Flanders Events momenteel volop voorbereid. Leuven heeft tevens ook de ambitie om in 2030 Europese Culturele Hoofdstad te worden.

Erfgoed maakt een inherent deel uit van onze stad. De stad Leuven voert samen met de universiteit en de vele erfgoedactoren en -gemeenschappen een **dynamisch erfgoedbeleid**, waarbij roerend, onroerend en immaterieel erfgoed op een unieke manier wordt verbonden. De oprichting van vzw Erfgoedlabo is alvast een belangrijke stap waarbij de samenwerking tussen stad, universiteit en belangrijke erfgoedspelers structureel wordt verankerd en waarbij een en ander ook meer sectoroverschrijdend bekeken wordt.

Stad Leuven optimaliseert de **communicatie** zodat inwoners en organisaties op de best mogelijke manier worden geïnformeerd over en betrokken bij de stad en de stedelijke organisatie. De communicatie draagt bij tot een optimale samenwerking tussen inwoner, organisaties en stedelijke diensten en tussen stedelijke diensten onderling.

Tenslotte maken we werk van een **krachtadig bestuur en bestuurlijke vernieuwing**. De coronacrisis heeft de **digitalisering van de dienstverlening** versneld. De aangifte van overlijdens en het uitschrijven uit de bevolkingsregisters bij verhuis kon voor het eerst volledig digitaal. Het Telefonisch Informatiecentrum (TIC) waar je met alle vragen terecht kan, heeft zijn nut bewezen tijdens de coronacrisis. Een **centraal multikanaal (telefonisch, mail ...)** onthaal was reeds in het meerjarenplan opgenomen, maar wordt in 2022 versneld structureel geïmplementeerd.

De stedelijke uitdagingen zijn groot en worden steeds complexer. Ze vragen innovatieve multidisciplinaire oplossingen die onderbouwd zijn met data. Leuven zet daarom volop in op een digitale strategie en digitale technologieën om uitdagingen sneller een antwoord te kunnen bieden, de dienstverlening verder te verbeteren, efficiënter te werken, Leuvenaars actief te betrekken bij het beleid en processen te optimaliseren.

Prioritaire beleidsdoelstelling BD000012: Leuven, (inter)nationaal en lokaal gekend als excellente, baanbrekende en aantrekkelijke stad.

Leuven heeft alles om een leidende stad te worden en een toonbeeld te zijn van hoe steden de uitdagingen krachtadig en slim aanpakken. De Leuvense wetenschaps- en kenniseconomie vervult, samen met de creatieve sector, op dit vlak een cruciale rol binnen het Leuvense ecosysteem. Niet

alleen wil de stad zich bovenlokaal (regionaal en internationaal) op de kaart zetten als dé topregio inzake technologie, gezondheid en creativiteit, we bundelen de aanwezige krachten om zo innovatie die de samenleving versterkt, te stimuleren en te ondersteunen. We doen dat in samenwerking, met zoveel mogelijk geëngageerde en betrokken inwoners, organisaties, kennisinstellingen, ondernemers en bedrijven, zowel lokaal, regionaal, nationaal als internationaal. Op die manier kan de stad ook de concurrentie met andere regio's die zich op dat vlak profileren aangaan. Leuven neemt hier daadwerkelijk het voortouw en werd in 2020 door Europa bekroond tot **Europese hoofdstad van Innovatie**. De hieraan verbonden prijs stelt Leuven in staat om het Leuvense samenwerkingsmodel in de toekomst zoveel mogelijk te versterken en de ambitie om een **City Transformation Academy**, een stadslabo voor de toekomst, op te richten, waar te maken. De herbestemming van het stadhuis kan hier, als belangrijkste icoon van de stad en als centrale ontmoetingsplaats, een sleutelrol in spelen.

Prioritaire actie AC000150: Behouden, beheren en maximaal integreren van (on)roerend erfgoed samen met erfgoedgemeenschappen.

Als erkende **Onroerenderfgoedgemeente** zet Leuven in op een integraal en geïntegreerd beleid inzake bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed. De dienst onroerend erfgoed inventariseert bouwkundig erfgoed en archeologisch erfgoed en zoekt naar gepaste instrumenten voor behoud en beheer ervan (erfgoedverordening, beheersplannen, RUP's, masterplannen). Stad Leuven reikt een erfgoedpremie uit voor erfgoedversterkende ingrepen aan niet-beschermd erfgoed. Daarnaast draagt de stad ook een beperkt aandeel bij aan de restauratiepremies voor beschermd erfgoed.

Innovatieve herbestemmingen van erfgoed worden gestimuleerd. In samenwerking met de afdeling duurzaamheid wordt gezocht naar een betere afstemming tussen de beleidsdomeinen erfgoed en duurzaamheid. Om beter zicht te krijgen op welk onroerend erfgoed voor de Leuvenaars betekenis heeft – en zo erfgoedgemeenschappen te kunnen stimuleren – wordt een methodologie opgemaakt om de emotionele erfgoedwaarde van gebouwen in kaart te brengen.

De Erfgoedcel werkt daarnaast rond het roerend en immaterieel erfgoed. Samenwerking met KU Leuven en andere cultureel erfgoedactoren staat hierbij centraal. Samen met erfgoedgemeenschappen wordt zoveel mogelijk cultureel erfgoed in kaart gebracht, geïnventariseerd, gewaardeerd en bekend gemaakt. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van Vlaamse instrumenten, zoals het **platform immaterieel erfgoed** en **erfgoedplus.be**. Voor organisaties die cultureel erfgoed niet als kerntaak hebben wordt een aangepast aanbod gecreëerd om hun te sensibiliseren voor en te ondersteunen rond cultureel erfgoed. De digitale strategie om al dit erfgoed de volgende jaren op een duurzame en innovatieve manier te ontsluiten, te verrijken en te delen zal in stappen worden geïmplementeerd.

In deze beleidsperiode tenslotte start de stad met de aanzet van een **masterplan om het Cultureel erfgoedbeleid en het Onroerenderfgoedbeleid zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen** en samenwerking en synergie te bewerkstelligen, in de eerste plaats rond het betrekken van erfgoedgemeenschappen.

Financiële informatie

De financiële informatie bevat per beleidsdoelstelling

- het overzicht van de verwachte ontvangsten en uitgaven van de prioritaire acties
het overzicht van het totaal van de verwachte ontvangsten en uitgaven van de niet-prioritaire acties.

Strategische nota 2020-2025 - AMJP 2021	Krediet 2020 31/12/2020*	Krediet 2021 na AMJP**	Krediet 2022 na AMJP	Krediet 2023 na AMJP	Krediet 2024 na AMJP	Krediet 2025 na AMJP
BD000001 Leuven, stad waar (kwetsbare) inwoners actief deelnemen aan de samenleving.	49.456.536,22	46.353.666,49	45.035.113,08	45.998.087,57	44.032.274,72	44.695.946,47
Niet-prioritair beleid	49.456.536,22	46.353.666,49	45.035.113,08	45.998.087,57	44.032.274,72	44.695.946,47
BD000002 Leuven, stad met inclusieve en toegankelijke maatschappelijke sectoren.	45.487.477,40	27.361.355,66	31.111.805,52	28.470.403,56	26.943.646,14	35.334.084,16
Niet-prioritair beleid	45.487.477,40	27.361.355,66	31.111.805,52	28.470.403,56	26.943.646,14	35.334.084,16
BD000003 Leuven, waar men kwalitatief en betaalbaar kan wonen.	33.499.094,91	14.640.458,95	14.153.261,77	14.848.378,13	6.369.647,92	5.748.510,33
Niet-prioritair beleid	33.499.094,91	14.572.958,95	12.470.761,77	11.598.378,13	6.369.647,92	5.748.510,33
Prioritair beleid	0,00	67.500,00	1.682.500,00	3.250.000,00	0,00	0,00
Uitgaven	0,00	67.500,00	1.682.500,00	3.250.000,00	0,00	0,00
AC000025 (U) Onderzoeken van nieuwe woonvormen zoals Community Land Trust, en aan de slag gaan met de resultaten.	0,00	67.500,00	1.682.500,00	3.250.000,00	0,00	0,00
BD000004 Leuven, open en solidaire stad, verbonden doorheen verschillen, met elkaar en de wereld.	1.007.775,00	1.033.524,81	1.237.129,52	1.191.336,63	1.219.442,12	1.246.298,10
Niet-prioritair beleid	1.007.775,00	1.033.524,81	1.237.129,52	1.191.336,63	1.219.442,12	1.246.298,10
BD000005 Leuven, boegbeeld van klimaatbeleid, werkt resoluut aan een klimaatneutrale en -adaptieve stad.	34.568.009,12	35.213.413,07	32.280.334,88	28.680.400,27	28.343.268,92	30.122.406,31
Niet-prioritair beleid	34.135.257,12	34.120.904,95	31.007.034,88	27.670.400,27	27.188.268,92	28.917.406,31
Prioritair beleid	432.752,00	1.092.508,12	1.273.300,00	1.010.000,00	1.155.000,00	1.205.000,00
Uitgaven	334.752,00	552.707,12	773.300,00	550.000,00	555.000,00	505.000,00
AC000039 (U) Actief streven naar klimaatneutrale woningen en gebouwen, en renovatie aanjagen en ondersteunen.	334.752,00	552.707,12	773.300,00	550.000,00	555.000,00	505.000,00
Ontvangsten	98.000,00	539.801,00	500.000,00	460.000,00	600.000,00	700.000,00
AC000039 (O) Actief streven naar klimaatneutrale woningen en gebouwen, en renovatie aanjagen en ondersteunen.	98.000,00	539.801,00	500.000,00	460.000,00	600.000,00	700.000,00
BD000006 Leuven, bereikbare, verkeersveilige en toegankelijke stad.	26.062.524,67	23.751.846,79	26.161.441,04	24.130.150,71	25.207.472,75	20.869.969,81
Niet-prioritair beleid	26.062.524,67	23.751.846,79	26.161.441,04	24.130.150,71	25.207.472,75	20.869.969,81
BD000007 Leuven, leefbare en veilige stad met aangename wijken met een verwevenheid aan functies.	61.913.164,85	59.876.721,12	73.874.419,50	68.462.337,67	64.167.198,47	65.142.279,53
Niet-prioritair beleid	51.649.716,05	49.264.301,57	61.959.374,00	58.332.420,67	55.586.281,47	56.204.362,53
Prioritair beleid	10.263.448,80	10.612.419,55	11.915.045,50	10.129.917,00	8.580.917,00	8.937.917,00
Uitgaven	10.231.553,80	10.583.186,55	11.889.557,50	10.112.629,00	8.563.629,00	8.920.629,00
AC000071 (U) Blijven investeren in basisinfrastructuur door onderhouden van voetpaden, fietspaden en wegen.	8.679.169,70	9.633.120,88	9.384.515,43	8.201.129,00	7.626.129,00	7.701.129,00
AC000072 (U) Zorgen voor een propere straat en buurt.	1.552.384,10	950.065,67	2.505.042,07	1.911.500,00	937.500,00	1.219.500,00
Ontvangsten	31.895,00	29.233,00	25.488,00	17.288,00	17.288,00	17.288,00
AC000071 (O) Blijven investeren in basisinfrastructuur door onderhouden van voetpaden, fietspaden en wegen.	26.264,00	23.489,00	11.488,00	11.488,00	11.488,00	11.488,00
AC000072 (O) Zorgen voor een propere straat en buurt.	5.631,00	5.744,00	14.000,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00
BD000008 Leuven, broedplaats van talent.	11.364.731,28	11.196.043,36	10.511.956,32	13.214.379,92	10.480.793,79	10.786.576,23
Niet-prioritair beleid	7.766.803,13	7.902.392,98	8.187.425,58	7.326.710,72	7.034.780,49	7.026.281,70
Prioritair beleid	3.597.928,15	3.293.650,38	2.324.530,74	5.887.669,20	3.446.013,30	3.760.294,53
Uitgaven	3.597.927,15	3.276.649,38	2.252.529,74	5.887.668,20	3.446.012,30	3.760.293,53
AC000081 (U) Faciliteren en organiseren van innovatieve onderwijsinitiatieven en educatieve leerplekken.	1.764.509,31	1.460.187,62	373.764,88	3.407.308,68	922.363,80	1.222.363,80
AC000082 (U) Met het project Kinderkuren voorzien in kwaliteitsvolle opvang in alle Leuvense basisscholen.	1.833.417,84	1.816.461,76	1.878.764,86	2.480.359,52	2.523.648,50	2.537.929,73
Ontvangsten	1,00	17.001,00	72.001,00	1,00	1,00	1,00
AC000081 (O) Faciliteren en organiseren van innovatieve onderwijsinitiatieven en educatieve leerplekken.	1,00	17.001,00	72.001,00	1,00	1,00	1,00
BD000009 Leuven, bloeiende handelsstad en innovatief dienstencentrum met jobs voor iedereen.	2.392.715,19	3.265.089,98	4.242.012,89	3.072.762,22	3.006.962,25	3.006.962,27
Niet-prioritair beleid	893.437,15	890.638,06	1.094.112,19	1.044.112,22	1.069.112,25	1.069.112,27
Prioritair beleid	1.499.278,04	2.374.451,92	3.147.900,70	2.028.650,00	1.937.850,00	1.937.850,00
Uitgaven	1.167.070,00	1.691.000,92	1.920.101,70	1.173.100,00	1.082.300,00	1.082.300,00
AC000095 (U) Inzetten met partners op activiteiten en promotie ter ondersteuning van handel, horeca en markten.	1.167.070,00	1.691.000,92	1.920.101,70	1.173.100,00	1.082.300,00	1.082.300,00
Ontvangsten	332.208,04	683.451,00	1.227.799,00	855.550,00	855.550,00	855.550,00
AC000095 (O) Inzetten met partners op activiteiten en promotie ter ondersteuning van handel, horeca en markten.	332.208,04	683.451,00	1.227.799,00	855.550,00	855.550,00	855.550,00

* het laatste, door de gemeenteraad, goedgekeurde krediet voor overdracht van investerings- en financieringsbudgetten naar volgend boekjaar.

** inclusief de overgedragen investerings- en financieringsbudgetten van vorig boekjaar

Strategische nota 2020-2025 - AMJP 2021	Krediet 2020 31/12/2020*	Krediet 2021 na AMJP**	Krediet 2022 na AMJP	Krediet 2023 na AMJP	Krediet 2024 na AMJP	Krediet 2025 na AMJP
BD000010 Leuven, stad met een kwalitatief, toegankelijk en gevarieerd vrijetijdsaanbod.	19.225.221,62	18.588.226,81	17.988.242,72	17.116.224,28	17.227.632,21	17.651.362,28
Niet-prioritair beleid	18.401.651,18	17.932.002,52	17.316.919,89	16.501.274,88	16.606.903,00	17.029.314,42
Prioritair beleid	823.570,44	656.224,29	671.322,83	614.949,40	620.729,21	622.047,86
Uitgaven	774.235,22	634.919,05	639.713,53	593.112,11	597.639,38	597.680,44
AC000099 (U) Met partners een sterk vrijetijdsaanbod voorzien voor kinderen, jongeren, gezinnen en senioren.	774.235,22	634.919,05	639.713,53	593.112,11	597.639,38	597.680,44
Ontvangsten	49.335,22	21.305,24	31.609,30	21.837,29	23.089,83	24.367,42
AC000099 (O) Met partners een sterk vrijetijdsaanbod voorzien voor kinderen, jongeren, gezinnen en senioren.	49.335,22	21.305,24	31.609,30	21.837,29	23.089,83	24.367,42
BD000011 Leuven, stad waar duurzame infrastructuur multifunctioneel wordt ingezet voor vrije tijd.	16.762.692,02	9.499.414,19	16.148.529,85	14.526.951,23	23.151.224,58	31.649.726,06
Niet-prioritair beleid	16.762.692,02	9.499.414,19	16.148.529,85	14.526.951,23	23.151.224,58	31.649.726,06
BD000012 Leuven, (inter)nationaal en lokaal gekend als excellente, baanbrekende en aantrekkelijke stad.	29.443.029,36	24.315.648,71	16.657.968,51	17.582.959,04	18.603.743,52	21.655.140,62
Niet-prioritair beleid	27.540.763,63	23.101.069,73	16.045.968,51	16.991.959,04	18.012.743,52	21.114.140,62
Prioritair beleid	1.902.265,73	1.214.578,98	612.000,00	591.000,00	591.000,00	541.000,00
Uitgaven	1.703.956,73	944.578,98	342.000,00	321.000,00	321.000,00	271.000,00
AC000150 (U) Behouden, beheren en maximaal integreren van (on)roerend erfgoed samen met erfgoedgemeenschappen.	1.703.956,73	944.578,98	342.000,00	321.000,00	321.000,00	271.000,00
Ontvangsten	198.309,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
AC000150 (O) Behouden, beheren en maximaal integreren van (on)roerend erfgoed samen met erfgoedgemeenschappen.	198.309,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
BD000013 Leuven, stad met een performante organisatie, kwaliteitsvolle dienstverlening en krachtig bestuur.	395.820.916,06	388.351.180,12	433.873.287,51	420.653.123,47	428.066.650,54	451.796.924,43
Niet-prioritair beleid	395.820.916,06	388.351.180,12	433.873.287,51	420.653.123,47	428.066.650,54	451.796.924,43

* het laatste, door de gemeenteraad, goedgekeurde krediet voor overdracht van investerings- en financieringsbudgetten naar volgend boekjaar.

** inclusief de overgedragen investerings- en financieringsbudgetten van vorig boekjaar